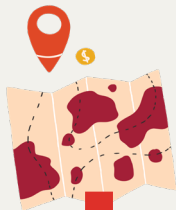

CIRCLE K™

Väglagbok

Lekar och regler för alla i bilen.

Inledning

En långresa i bilen kan vara bland det roligaste som finns - men handen på hjärtat kan det väl uppstå en och annan konflikt i en trång bil under många timmar.

Oavsett om det handlar om vem som sitter fram, osynkade kisspauser eller val av matstopp längs vägen finns det knep som gör resan lättare för alla.

Med vår Väglagbok vill vi på Circle K dela med oss av några av våra, och alla våra kunders, bästa tips för den perfekta bilresan!

Innehållsförteckning

7

Shotgun - rätten till framsätet

12

Lekar i bilen

19

Hur man undviker konflikter i bilen

20

Vett och etikett i bilen

22

De vanligaste reglerna i bilen

24

Inte klaga på föraren

25

Irritationsmoment i trafiken

26

På väg mot...

Kontaktuppgift:

Erika Söderlund Albansson, Kommunikationschef
erika.soderlund@circlekeurope.com
+46 738 09 39 04

2024

Shotgun

Rätten till framsätet.

Tillhör du skaran som ropar "shotgun" på väg mot bilen eller har du aldrig hört uttrycket? Kort och gott handlar det om att den som först ropar "shotgun" får rätten att sitta fram i passagerarsätet, och det verkar finnas lika många regler som utövare.

Historiskt sägs det att uttrycket hör western-tiden till. Att man satt "shotgun" bredvid kusken och skyddade mot rövare och banditer längs resan.

Oavsett var uttrycket kommer ifrån vill man väl helst sitta fram om man kan. Att ropa "shotgun" tycker vi är ett utmärkt sätt att tävla om saken.

Men - vilka regler är det som gäller egentligen? Vi har listan över de vanligaste och viktigaste!

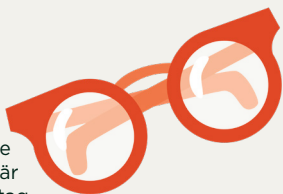

Tre grundregler som alltid gäller

#1

Du måste se bilen

Ser du inte bilen får du inte ropa "shotgun". Så enkelt är det. Här tillåts inga undantag eller specialare.

#2

Måste vara utomhus

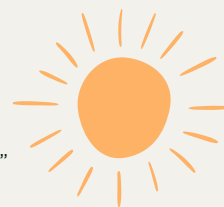
Du måste vara utomhus för att kunna ropa "shotgun". Undantag om bilen står i ett garage, då räcker det med att se bilen.

#3

Föraren har sista ordet

Oavsett hur mycket du ropar "shotgun" har föraren av bilen alltid sista ordet.

Extra regler för "shotgun"

#1

Skorna på

Vissa menar att man måste ha skor på sig för att få ropa "shotgun". Vi tycker kanske regeln är lite överdriven, men så länge alla har skorna på sig i bilen är vi nöjda!

#2

Reload nollar allt

Vissa kör med att leken börjar om när någon ropar "reload". Vi tycker regeln är onödigt, men uppmanar till tydliga gränser när man får ropa det för er som vill ha med den.

#3

Måste röra bilen

Ibland säger regeln att man måste röra vid bilen för att ropa "shotgun". Klarar alla av att hålla regeln utan galna sprängmarscher kan det vara en kul extraregel.

Saker man bör bestämma innan resan

#1 Shotgun längd

Ofta börjar "shotgun" om i den stund som man kliver ur bilen. På långresa är det därför bra att bestämma i förväg om hur leken nollställs och någon ny kan kräva rätten till framsätet.

#2 Rikttningsregler

Om man haft "shotgun" i en riktning bör någon annan få returresan. Det är inte mer än rätt. Men kom överens i förväg om vad som gäller.

#3 Shotgun och musikval

Vissa hävdar att "shotgun" också är den som bestämmer över musiken. Bestäm innan om rätten till framsätet också innebär rätten till musikalet.

Undantag när "Shotgun" inte gäller

Det finns ett antal givna situationer när alla regler om "shotgun" upphör att gälla. Det här är de absolut viktigaste:

#1 När bilens ägare inte kör

Om bilens ägare inte kör har hen självklar förtur till passagerarsätet.

#2 När förarens partner är med

Flickvän och pojkvän till ägaren av bilen och/eller föraren har alltid förtur till framsätet.

#3 När någons förälder är med

Om förarens eller någon av passagerarnas föräldrar är med på resan har de alltid förtur.

#4 Tyngst och längst

Om någon i sällskapet är avsevärt större, antingen på bredden eller längden, än övriga har hen alltid förtur till framsätet. Exakt var gränsen går är dock flytande...

Hur ofta bråkar svenskarna i bilen? *

Faktum är att de allra flesta tycks hålla sams i bilen. Hela 46 procent av svenskarna säger att det aldrig uppstår konflikt under långresan och 35 procent säger att det är sällan det händer. 15 procent säger dock att det sker ibland, ofta eller till och med alltid.

Lek eller Skärm

Nya tider, nya regler.

En gång i tiden, för inte allt för länge sedan, var det avsevärt svårare att hålla sig sysselsatt i bilen. Mobiler fanns inte och det fanns inget att streama som i dag. Ibland var det till och med radioskugga så man inte ens kunde lyssna på radion.

I dag finns mobilen. Men frågan är om man får använda den hur som helst? Det blir lätt tråkigt om alla tittar på varsin skärm, särskilt för den som kör.

För de som vill begränsa skärmtiden finns det som tur är en rad klassiska billegår. Här är reglerna till några av de vanligaste och mest populära som heller inte kräver någon särskild förberedelse.

Gissa låten

Någon spelar en låt, andra gissar. Svårare än så är det inte. Vill man spetsa till det kör man någon eller några av dessa regler som tillägg:

- Spela upp bara 5-10 sekunder i början av låten.
- Namn på låt och artist.
- Årtal den gavs ut.
- Beskrivning av hur skivomslaget såg ut (*överkurs*).
- Placering på topplista (*rejäl överkurs*).

Gul bil, röd bil

En av de mest klassiska lekarna, med ett antal alternativa regler.

Grundregeln säger att den som ser först ser en gul bil ropar ut. Den får då en poäng. Ser någon en röd bil inom 5-10 sekunder efter den gula och ropar ut det får den personen poängen istället.

En variant är att man själv väljer vilken färg man räknar och först till 10 vinner. En annan variant är att man ska nå upp till 10 av varje av utvalda färger.

Vilka lekar är vanligast i bilen? *

Svenskarnas vanligaste billegår är utan tvekan "Gul bil, röd bil" eller varianter av att räkna bilar med olika färger. Andra populära lekar är varianter av bilbingo och olika typer av lekar som hör till registreringsskyltar. Många påpekar också att såväl musik som ljudböcker är ett utmärkt sätt att hålla lugnet i bilen även på långresan.

Hitta saker längs vägen - bilbingo

Bestäm i förväg ett antal saker man ska hitta. Antingen samma för alla eller en egen lista för varje passagerare. Det kan vara allt från stora träd till typ av bil, vägskylt eller kanske djur. Den som först fyller sin lista med saker vinner.

Ovanliga bilmärken

För sanna bilfantaster kan ovanliga bilmärken vara en rolig lek. Går helt enkelt ut på att bestämma ovanliga märken eller modeller av bilar att hitta längs vägen. Först eller flest vinner.

Förbjudna ord (ja eller nej)

Att förbjuda vissa ord från samtalet är väldigt mycket svårare att upprätthålla än man kan tro. Särskilt om du tar bort vanliga ord som ja och nej. Testa dig fram och förbjud nya ord ju längre in i leken ni kommer.

Vem orsakar konflikterna i bilen? *

"Min partner" är det vanligaste svaret på frågan om vem som oftast skapar konflikt under långresan. Då svenskarna är ett ärligt folk kommer "jag själv" på andra plats! Annars är det barnen, oftare sonen än dottern, som startar konflikterna.

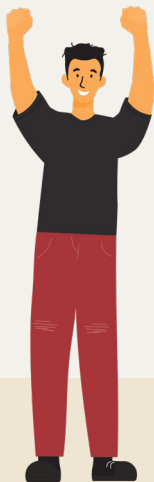
Registrerings skyltar

Registrerings skyltar kan vara en oändlig källa för lekar.

Hitta på förkortning

En i taget ska hitta på vad registrerings skylten är en förkortning för. Exempelvis "ABC" skulle kunna vara "apelsin-banans-choklad". När alla gjort varsin skylt röstar man vilken som vann.

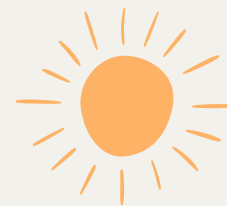
Uttala skylten

Du ska läsa ut skyltar som ett ord, alldeles oavsett bokstavskombination. Enkelt när det är skyltar som exempelvis "ABS", men betydligt svårare, och roligare, när det står "XYZ".

Black-jack

Man väljer om man vill ha första, andra eller tredje siffran i en registrerings skylt. Sen adderar man "sin" siffra på bilarna man möter på vägarna och väljer själv när man vill stanna. Närmast 21 vinner. Kommer man över 21 förlorar man.

Ett skepp kommer lastat

Bilvarianten av leken utgår förstås från registrerings skyltar på bilar man möter. För att göra det svårare kan man bestämma att alla bokstäver på skylten ska vara med i meningen. Exempelvis kan "EMK" vara "Ett skepp kommer lastat med En Massa Korv".

Hur löser svenskarna konflikter i bilen? *

Det vanligaste sättet att hantera en konflikt i bilen är att "göra ingenting". Andra vanliga sätt att hantera situationen är att kräva att alla ska vara tysta, att stanna bilen och vägra köra vidare eller att ta på sig hörlurar för att slippa höra bråket.

Tysta leken

En favorit hos många. Kanske särskilt när man redan lekt igenom alla lekar ovan, för då behövs nog en stunds tystnad.

Tysta leken är precis vad det låter som. Den som är tyst längst vinner. Ibland är det vansinnigt sköna minuter som försvinner iväg innan någon måste öppna munnen igen.

Hur undviker man bäst konflikter i bilen?

Irritation och konflikt i bilen är inte bara tråkigt, utan potentiellt också trafikfarligt då det riskerar att ta förarens uppmärksamhet från vägen.

Svenskarnas tips för att hålla lugnet i bilen spretar, men handlar oftast om att uppträda civiliserat och visa respekt för varandra. Handfasta tips handlar om att stanna för att kissa, äta, dricka och sträcka på benen. De lite mer uppgivna tipsen handlar om att bara åka själv i bilen, välja tåget istället eller till och med att "inte skaffa barn".

I slutändan är dock tydliga regler redan innan man åker det vanligaste tipset.

Svenskarnas 5 bästa tips för att slippa bråk i bilen *

1. Sätt upp tydliga regler för resan i förväg.
2. Prata med varandra, lyssna på varandra.
3. Åk aldrig hungriga! Ät innan resan!
4. Ta pauser ofta, eller planera i förväg när ni ska ta paus så alla vet.
5. Välj dina medresenärer!

Vett och etikett i bilen

Att stoppa in flera personer i en liten bil under flera timmar är som bäddat för irritation och bråk. Därför finns ett antal regler som man bör komma överens om i förväg.

Vad bråkar man oftast om i bilen? *

När det uppstår konflikt i bilen handlar det oftast om att man antingen är uttråkad eller att man kommenterar hur någon kör. Bristfällig kartläsning kommer på en klar tredje plats följt av diskussion om var och när man ska stanna och äta.

- 1. Är det demokratiska regler i bilen eller är ägare/förare diktator?
- 2. Får vem som helst kräva paus när som helst?
- 3. Vem bestämmer var man äter?
- 4. Får man äta i bilen?
- 5. Får man ta av sig skor i bilen?
- 6. Får man sova i bilen eller måste man vara vaken som sällskap?
- 7. Får man väcka en som snarkar?
- 8. Vem bestämmer musiken?
- 9. Vem bestämmer lekar?
- 10. Får man ha lamporna tända inne i bilen?
- 11. Vem har förtur till laddning av telefon
- 12. Får man använda mobilen hur mycket som helst som passagerar?
- 13. Kan föraren kräva att passagerare googlar upp saker på mobilen?
- 14. Får man prata i mobilen medan man åker så att alla andra hör/blir störda?
- 15. Annat...

De vanligaste reglerna i bilen

Enligt svenska folket.

Även om de flesta uppger att de inte har specifika regler för långresan är det många som sätter upp vissa gränser.

Kisspauserna är det de flesta har regler om, och det tycks också vara en vattendelare. Där vissa tycker att det är en mänsklig rättighet att man ska få kissa när man behöver det tycks andra ha stenhårda regler. Reglerna varierar på allt från "vid behov" till max en gång per timme och avsevärt mer restriktiva "minst fyra timmar mellan varje paus" eller till och med "inga stopp alls längs vägen".

Den mest återkommande regeln är att man kissar när man stannar, oavsett om man behöver det eller inte. Annars får man skylla sig själv.

"Bestämmaleken"

Bestämmaleken är en av de mest originella lösningarna vi sett på regler i bilen. Tanken är att alla i bilen får bestämma i turordning, där den yngste får börja. Föraren avgör vad personen ska få bestämma och när. Tex får den yngste först bestämma vem som ska sitta var. Nästa får uppgiften att bestämma när första pausen blir av. Tredje var man ska äta och så vidare.

Detta ger föraren bra kontroll över resan, men ger ändå alla passagerare möjlighet att påverka. Vi gillar det!

Svenskarnas 5 vanligaste regler för långresan *

1. Tydlighet om vad som gäller för kisspauser.
2. Förutbestämda stopp eller tidsintervaller för paus.
3. Effektiva pauser – passa på att göra det som behövs när bilen står still!
4. Stanna minst en gång varannan timme för bensträckare.
5. Dryckesförbud i bilen för att minska behov av pauser.

Klaga på föraren är aja-bajja

Att vara en så kallad backseat-driver är aldrig en bra idé. Kort och gott – att sitta i passagerar- eller baksätet och klaga på den som kör är ett säkert sätt att förstöra stämningen i bilen.

Som förare stör man sig allra mest på när passagerare kommenterar körningen i allmänhet (31 %) följt av kritik på hastigheten (23 %).*

Som tur är verkar det vara vanligare att kommentera andras körning än att faktiskt få kommentarer. Det är bara 29 procent av svenskarna som säger att de har någon i sin närhet som ofta klagar. Samtidigt säger 85 procent att det händer att de kommenterar andras körning.

Saker som irriterar andra i onödan

Som förare är det enkelt att irritera sig på andra trafikanter. Även det är en tydlig stämningssänkare i den egna bilen och skapar en risk att föraren tänker på annat än sin egen körning.

Hela 95 procent av Sveriges bilister uppger att de irriterar sig på något hos medtrafikanterna. De vanligaste irritationsmomenten är: *

- **Att någon ligger för nära bakom dig (57 %)**
- **Kollar/pratar i telefonen (48 %)**
- **Blinkar inte i rondell (37 %)**
- **Blinkar inte när man byter fil (35 %)**
- **Ligger under hastighetsgränsen i omkörningsfilen (30 %)**

Vårt tips, för den egna trivseln och säkerheten, är att försöka hålla tillbaka irriationen på andra längs vägen.

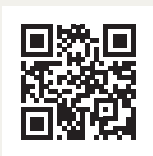
Kör försiktigt och njut på resan!

På väg mot...

Ett bilquiz perfekt för långresan.

Frågesport är alltid kul, men det kräver lite förberedelse om det ska bli bra. Därför har vi på Circle K tagit fram vår egen variant som heter På väg mot...

På <https://pavagmot.se/> ska du genom olika ledtrådar lista ut vart vi är på väg. Underhållande för alla i bilen!

* Undersökningen genomfördes i Kantar Medias webbpanel (Sifopanelen) under perioden 27-30 maj 2024. Totalt intervjuades 1209 personer i åldern 18-79 år, varav 1077 med körkort. Webbpanelen är riksrepresentativt rekryterad utifrån slumpmässiga urval. Det förekommer ingen självrekrytering i Kantar Medias webbpanel (Sifopanelen).

CIRCLE K™